

Een gezamenlijke boodschap van de partners van het Stedelijke Platform Ouderen Utrecht voor alle inwoners van Utrecht, professionals en organisaties, opleidingen en niet in de laatste plaats de lokale politiek.

Het Stedelijk Platform Ouderen

Het Stedelijk Platform Ouderen Utrecht (SPO) is een Utrechtse netwerkorganisatie waar alle partners van sociaal domein, welzijn, zorg én oudere inwoners zelf vertegenwoordigd zijn. Binnen het SPO staat een domein overstijgende samenwerking rond ouderen centraal. Het SPO probeert antwoord te geven op knelpunten die niet binnen één domein opgelost kunnen worden.

Gezamenlijk ambitie

- ✓ We werken samen, zodat de juiste zorg op de juiste plek mogelijk is.
- ✓ De leefwereld van de oudere inwoner staat centraal.
- ✓ We dragen bij aan veilig, langer zelfstandig thuis

Doelen van het SPO

- ✓ We stimuleren proactieve integrale zorg en welzijn,
- ✓ We stemmen af over en maken verbinding tussen initiatieven en (reguliere) praktijk met en rond ouderen, vooral in de wijken,
- ✓ Signaleren wat stedelijk speelt en werken vanuit de dilemma's en knelpunten.

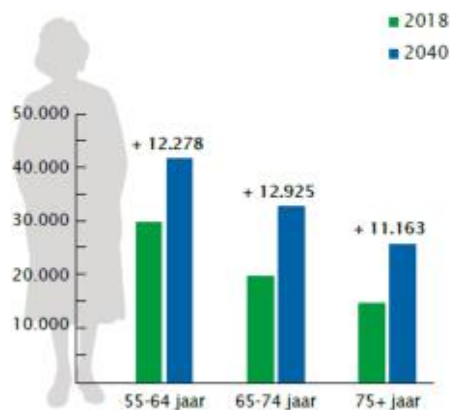
Ontwikkelingen in Utrecht

Utrecht is een relatief jonge stad. Toch is ook een duidelijke toename van oudere bewoners de komende jaren zichtbaar. Volgens de prognose van de gemeente groeit het aantal inwoners van 65 jaar en ouder van circa 37.000 in 2021 naar 60.000 in 2040. De groei doet zich voor in alle wijken van de stad.

Verdubbeling aantal ouderen in de stad

Van 10 naar 13%

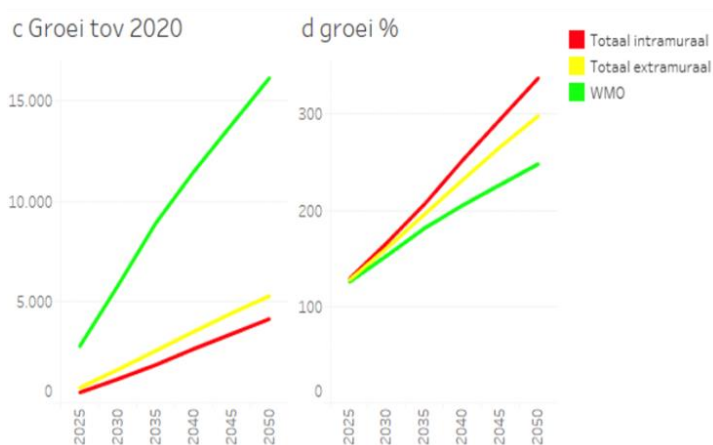
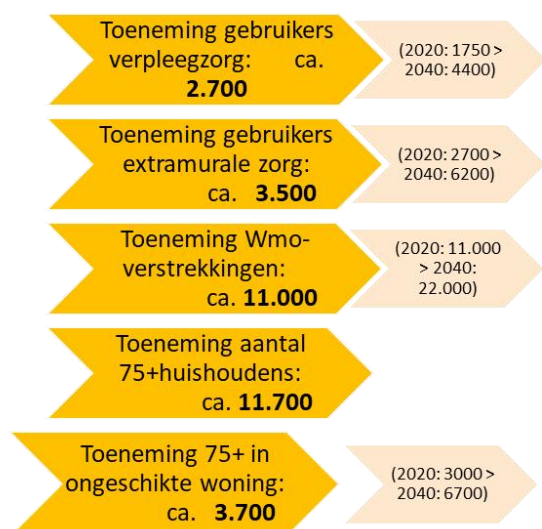

Groei van het aantal personen met dementie, vaak alleenwonend

Het gaat om *dubbele vergrijzing*. Niet alleen komen er meer ouderen, ook het aantal 'oudere ouderen' (80+) zal stijgen. Tegelijkertijd daalt het aantal mantelzorgers in de groep tussen 50 en 75 jaar. De verwachting is dat het personeelstekort in de ouderenzorg nog groter wordt. Dit levert een flinke uitdaging op daar waar het gaat om het borgen van de zorg en ondersteuning aan ouderen in kwetsbare situaties.

Effect op zorgvraag

Uit de prognoses blijkt dat de vergrijzing in alle geledingen van de zorg en de financiering daarvan – Wet Maatschappelijke ondersteuning, Zorgverzekeringswet en Wet langdurige zorg – tot een aanzienlijk stijging van de zorgvraag en bijbehorende kosten zal leiden (bron: IVVU).

Uitdagingen in Utrecht

Niet alleen *willen* mensen langer thuis wonen, mensen *moeten* ook langer thuis wonen. Dat geeft in ieder geval de volgende uitdagingen:

- Meer ouderen hebben ondersteuning nodig terwijl er minder personeel en budget is. Dat geldt voor alle domeinen, WMO voorzieningen, extramuraal thuis en intramuraal thuis.
- Een goede toegankelijkheid en vindbaarheid van zorg en ondersteuning is cruciaal.
- Een groeiende groep inwoners met dementie woont (alleen) thuis en heeft ondersteuning nodig
- Een stijgend aantal inwoners heeft behoefte aan WLZ intramuraal thuis (24-uurs zorg en ondersteuning), maar het aantal plekken kan niet volledig meegroeien door personeelstekort.
- E-health is maar deels een oplossing voor 'sociale zorg' (care).

Focus SPO 2022 en verder

Alle partners van het SPO richten zich op één of meer van deze uitdagingen. Als we onze informatie en plannen naast elkaar leggen, ontstaat het volgende gedeelde beeld: ouderen, samenwerking, sociaal, inzet, gezondheid, inwoners, mantelzorgers, zorg en ondersteuning *in Utrecht*. Er zit duidelijk overlap in onze focus en we constateren dat we met elkaar de uitdagingen moeten oppakken.

Wat wij doen met een integrale aanpak

Onze gezamenlijke opgave is er vooral op gericht dat ouderen langer veilig en respectvol thuis kunnen wonen. De norm van dit langer thuis wonen verandert door alle hierboven geschetste ontwikkelingen. Maar hoe realiseren we dat onder de verwachte omstandigheden met elkaar, passend bij wat ouderen nodig hebben? Hoe zorgen we ervoor dat we (toekomstige) ouderen hier tijdig bewust van maken? Wij zien de volgende afspraken als randvoorwaarden om de zorg en ondersteuning aan ouderen in kwetsbare situaties ook in de toekomst te kunnen borgen:

1. We beschouwen de wijk als 'schaalgrootte': een wijkgerichte aanpak en samenwerking van partijen en inwoners is het uitgangspunt waar we het meeste effect mee kunnen bereiken.
2. De inwoners en het netwerk van formele en informele zorg en ondersteuning beschouwen elkaar als partners. Zij hebben elkaar nodig.
3. Preventie! We zijn allen alert op vroegsignalering en ondersteunen dit door (betere) informatievoorziening voor alle betrokkenen.
4. We werken in de wijken sociaal medisch integraal samen via de werkwijze van Om U.
5. Preventie! Het bekende spreekwoord 'voorkomen is beter dan genezen' kent in Utrecht goede voorbeelden die zijn gericht op ontmoeten en bewegen en die tegelijkertijd kansen bieden om op te schalen, zoals 'Doortrappen', valpreventie en 'Welzijn op Recept'.
6. We gebruiken het gedachtegoed van Positieve Gezondheid als gezamenlijk kader
  - Er is een verschuiving van een medische focus naar (veel) meer aandacht voor de sociale aspecten, het welzijn, welbevinden en zingeving. "Wat doet er toe voor u?"
  - We sluiten zo goed mogelijk aan op het dagelijks leven van inwoners in extra kwetsbare situaties, bijvoorbeeld mensen met chronische stress of dementie.
7. Eigen regie van inwoners is uitgangspunt met aandacht voor verscheidenheid, diversiteit en gezondheidsverschillen. Denk aan inwoners met niet-westerse achtergrond, lage gezondheidsvaardigheden, lage SES en de LHBTIQ+.
8. We hebben oog voor de arbeidskrachte in zowel welzijn, wonen als zorg. Daarmee realiseren we ons dat we - meer dan voorheen - *samen* naar oplossingen moeten zoeken.
9. We zorgen voor steunstructuren en sociale netwerken met en voor inwoners in de wijk, zoveel mogelijk afgestemd op hun leefwereld, eigen behoeften en mogelijkheden (o.a. NIZU en DOCK).
10. We zoeken steeds meer verbinding en samenwerking vanuit verpleeghuizen/beschermde wonen met de partners, inwoners en ondernemers in de wijk en omgekeerd. We vullen elkaar aan.

Wat wij van u nodig hebben om de integrale aanpak te kunnen realiseren en bestendigen

1. Een veilige leefomgeving (ruimtelijke ordening), toegankelijk voor alle inwoners, door rekening te houden met de behoeften van ouderen in de wijk.
2. Aandacht voor en inzet op veilige en levensloopbestendige woningen en woonvormen in iedere wijk, zodat ouderen een keuze kunnen maken.
3. Inzet op gemengd of geclusterd wonen, zowel in de wijk als op locaties in flats, met stimulans voor interactie en wederkerigheid, met ondersteuning aan de partners die dat kunnen uitvoeren.
4. Faciliteer plekken voor ontmoeting en sociale cohesie in de wijk, over de generaties heen.
5. Gezamenlijk beleid en aanpak van gemeente en zorgverzekeraar/zorgkantoor om passende inzet voor deze groeiende groep inwoners mogelijk te maken
6. Inzet door alle betrokken partners – gemeente, zorgverzekeraar, sociale basis, formele en informele zorg - op bewustwording bij ouderen over hun eigen rol en verantwoordelijkheid bij gezond ouder worden, door gerichte, eenduidige informatievoorziening.
7. Betrek oudere inwoners actief en praat met hen in de wijk.
8. Neem integrale samenwerking in de wijk als uitgangspunt bij het bepalen van beleid. In de unieke wijken krijgt de samenwerking in het netwerk rond en met de (oudere) inwoners immers daadwerkelijk vorm en inhoud.
9. Faciliteer het landelijke programma *Dementievriendelijke stad*. Dat leidt tot bewustwording en begrip bij ondernemers en inwoners voor deze groeiende groep mensen en hun mantelzorgers.
10. SAMENGEVAT:
Voor bestendiging van de integrale aanpak is een duurzame investering in domein overstijgende samenwerking van belang. Met aandacht voor bewustwording en een verantwoordelijkheid van zowel de inwoners zelf als professionals en andere hulpverleners, gericht op gezondheid en gezond ouder worden.

Alles zelf doen is optellen, samenwerken is vermenigvuldigen.

Er is een kanteling nodig en daar hebben we iedereen voor nodig. Ook u !